

AMBOISE
CHÂTEAU ROYAL

BEZOEKERSGIDS

Op de terrassen van het Château Royal d'Amboise

Vanaf de terrassen hebt u een prachtig uitzicht over het Loire-dal:

- ← Aan uw linkerhand de nieuwe pottentuin aangelegd op de plaats van het oude huis van de zeven deugden;
- ↑ tegenover de helling, de Sint-Hubertuskapel;
- aan uw rechterhand de koninklijke residenties uit de 15e en 16e eeuw;
- ↓ daarachter de zacht glooiende tuinen en de twee indrukwekkende ruitertorens.

In de renaissance maakt de vorst van dit kasteel een paleis, als symbool van zijn macht. Het wordt een plaats waar politieke, economische en artistieke activiteiten samenkomen. Het vertegenwoordigt de herinnering aan een periode die een keerpunt vormt en waarin verschillende stilistische stromingen uit Vlaanderen en Italië zich met elkaar vermengen. Italië, dat bij Frankrijk gedurende de gehele eerste helft van de 16e eeuw zeer in trek is, wordt o.a. bewonderd om zijn artistieke vitaliteit. De vorsten nodigen talrijke Italiaanse beeldend kunstenaars en schrijvers uit in Amboise. Zij beïnvloeden de Franse smaak en creëren zo de originele stijl van de 'eerste Franse renaissance'. Dit kasteel, het hart van de koninklijke macht in de renaissance, was de woon- of verblijfplaats van alle koningen van de huizen Valois en Bourbon. Het was het toneel voor talrijke politieke gebeurtenissen in het koninkrijk: geboortes, doopfeesten, prinselijke huwelijken, samenzweringen en vredesdicten. Deze geduchte vesting waarborgt de veiligheid van de koninklijke familie. Als het koninklijk paar afwezig is, wordt het de 'crèche' van de koningen van Frankrijk: Karel VIII werd er geboren, Frans I, zijn zus Margaretha van Angoulême en de kinderen van Hendrik II en Catharina de Medici groeiden er op.

Vanaf de oorsprong tot aan de renaissance

Amboise is al in het neolithicum bewoond en wordt de belangrijkste stad van de Turonen, een Keltische stam. De eerste vestingwerken worden op een rotspunt gebouwd en dragen bij aan de ontwikkeling van de Gallo-Romeinse nijverheid. In de 4e eeuw na Christus wordt de eerste gracht van het kasteel gegraven om de woningen die boven de stad zijn gebouwd, te verdedigen. In 503 staat Clovis, koning der Franken, op het Île d'Or tegenover de noordelijke vestingmuren oog in oog met Alaric, koning van de Visigoten. In de middeleeuwen wordt er door de graaf van Anjou en de graaf van Blois – die rivalen van elkaar waren – verbeterd om het fort gevochten.

Filips II, koning van Frankrijk, belegert in 1214 Touraine; de heer van het leengoed Amboise wordt zijn vazal. 1431, Lodewijk heer van Amboise wordt ter dood veroordeeld omdat hij een complot heeft gesmeed tegen de favoriet van koning Karel VII (1403-1422-†1461), La Trémouille. Hem wordt uiteindelijk gratie verleend, maar hij moet afzien van het kasteel van Amboise dat in beslag wordt genomen ten gunste van de kroon. Karel VII vestigt er een compagnie boogschutters. Zijn opvolger Lodewijk XI (1423-1461-†1483) laat een huiskapel bouwen vlakbij de donjon die hij voor zijn echtgenote, Charlotte van Savoye, laat inrichten. Hier wordt in 1470 zijn zoon geboren, kroonprins Karel, de toekomstige Karel VIII (1470-1483-†1498).

Lodewijk XI

Karel VIII

De stamboom van
het huis Valois

Het koninkrijk Frankrijk aan het begin van het bewind van Karel VIII.

Politieke instabiliteit

Kroonprins Karel, minderjarig bij de dood van zijn vader Lodewijk XI, wordt tijdelijk onder regentschap geplaatst van zijn zus Anna van Frankrijk. Haar gezag wordt betwist door haar neef, de hertog van Orléans, die zich op het juiste moment heeft aangesloten bij de hertog van Bretagne (1484) en Maximiliaan van Oostenrijk (1486). Zo begint de 'guerre folle', een chaotische strijd tegen de koning van Frankrijk (1486-1488).

Het huwelijk met Anna van Bretagne

Anna van Bretagne is de erfgename van de hertog van Bretagne, Frans II. Zijn hertogdom is de inzet van de rivaliteit tussen het keizershuis Habsburg en het Franse koningshuis Valois. De dood van de hertog van Bretagne (1488) maakt een einde aan de chaotische strijd tegen de koning van Frankrijk. Deze laatste slaagt erin het huwelijk tussen de erfgename van het hertogdom en Maximiliaan van Habsburg te annuleren en verbreekt zelf zijn verlovings met Margaretha van Oostenrijk, dochter van de keizer, om op 6 december 1491 met Anna van Bretagne te trouwen. Zo bezegelt hij de personele unie tussen Frankrijk en het hertogdom Bretagne dat in 1532 definitief bij het koninkrijk gevoegd zal worden. Anna woont in Amboise, de residentie van het koninklijk paar. De nieuwe koningin van Frankrijk baart drie jongens en een meisje, die allen jong sterven. Ondanks deze sterfgevallen laat de koningin haar karakter gelden aan het hof. Zij zorgt ervoor dat vrouwen een belangrijker plaats innemen en vormt een groep van zo'n honderd vrouwen van goede afkomst en hofdames om zich heen. Zij omringt zich ook met talentvolle kunstenaars zoals de schilder Jean Bourdichon, afkomstig uit Tours, maker van de beroemde miniaturen in zijn 'getijdenboek', en de beeldhouwer Michel Colombe.

Het grote bouwproject van de koning van Amboise

Karel VIII, in 1491 getrouwd met Anna van Bretagne, besluit zich te vestigen in het kasteel van zijn kindertijd in Amboise. Het jaar erna begint hij met de uitbreiding van de middeleeuwse gebouwen. De Chapelle Saint-Hubert wordt voltooid in 1493 en in de jaren erna worden het Logis des Sept Vertus aan de zuidkant en het Logis royal aan de noordkant gebouwd. Deze bouwwerken, waartoe opdracht werd gegeven voordat de koning naar Italië vertrok, zijn in de stijl van de flamboyante gotiek opgetrokken. De koning keert in 1496 terug, vergezeld van een groot aantal Italiaanse kunstenaars aan wie hij de aankleding van het interieur van het Logis en de aanleg van een op Italiaanse villa's geïnspireerde tuin toevertrouwt. Het meest vernieuwende gedeelte van het koninklijke Project betreft met name de bouw van twee grote ruitertorens van indrukwekkende afmetingen. Bij de dood van Karel VIII in 1498 is het kasteel nog niet voltooid, maar een groot deel is toch verwezenlijkt, in nauwelijks 5 jaar tijd!

De militaire veldtochten van de koning van Frankrijk in Italië en de komst van de eerste Italianen naar Amboise

Bij de dood van Ferdinand I, koning van Napels, eist Karel VIII dit koninkrijk op. Hij beroept zich op de erfenis van Karel van Maine, de laatste graaf van de Provence en 'wettig' vorst van het koninkrijk Napels dat sinds 1442 bezet werd door de Aragonezen. Hij vertrekt dus in 1494 aan het hoofd van 30.000 man om bezit te nemen van dit koninkrijk. Het Franse leger arriveert in februari 1495 in Napels. Zo beginnen de Italiaanse veldtochten die achtereenvolgens Karel VIII, Lodewijk XII en Frans I naar het koninkrijk Napels of het hertogdom Milaan brengen. Ondanks verschillende overwinningen (de bekendste is die van Marignan in 1515) en verschillende periodes van Franse bezetting, lopen deze expedities uiteindelijk slecht af voor de vorsten. In 1559 tekent Hendrik II het verdrag van Cateau-Cambrésis dat een einde maakt aan de Franse aanspraken op het Italiaanse schiereiland. Deze Italiaanse veldtochten wakkeren natuurlijk de interesse van de vorsten voor de Italiaanse renaissance aan. Ze nodigen enkele schrijvers en beeldend kunstenaars uit dit land uit in Amboise, waaronder de schilder Andrea del Sarto en de beroemde kunstenaar-ingenieur Leonardo da Vinci.

Kapel van Saint-Hubert

De kapel, opgedragen aan de heilige Hubertus, de patroonheilige van de jacht, is in 1493 opgetrokken op de funderingen van de voormalige bidkapel, gebouwd onder Lodewijk XI. Deze kapel, voor privégebruik van de vorsten, is gebouwd in flamboyant gotische stijl. De kapel dankt zijn bekendheid vooral aan het graf van Leonardo da Vinci, gestorven in Amboise op 2 mei 1519.

Het graf van Leonardo da Vinci (1452-1519)

Graf van Leonardo da Vinci

Romorantin en van bepaalde delen van het kasteel Chambord. Hij was een goede vriend van de koning en zou voor hem verschillende voorstellingen bedacht hebben tijdens de koninklijke festiviteiten in 1518.

De grote Italiaanse meester heeft voor eeuwig zijn stempel gezet op het kasteel, want de vorst Frans I verleent hem het voorrecht er in 1519 te worden begraven.

Als 64-jarige komt hij in 1516 in Amboise aan. Dan heeft hij al een lange en succesvolle carrière achter de rug in Florence, Milaan, Mantua, Venetië, Rome en Bologna. Daar maakt hij kennis met koning Frans I. De vorst stelt hem het landgoed van Cloux – nu Clos-Lucé geheten – ter beschikking en benoemt hem tot ‘eerste schilder, ingenieur en architect van de koning’ met een jaartoelage van 700 ecu. Hij verdeelt zijn tijd tussen tekenen en onderwijs geven, met name op het gebied van kanalen, stadsaanleg en architectuur. Sommige auteurs schrijven hem de stedenbouwkundige plannen toe van de stad

TEGENOVER HET LOGIS ROYAL Binnenhof en gracht

Amboise, de eerste uiting van de renaissance in het Loire-dal

Na het overlijden van Karel VIII worden de tweede ruitertoren, de Tour Heurtault, tegen de zuidelijke vestingmuur, en de galerij langs de tuin van Dom Paccello voltooid onder het bewind van zijn opvolger, koning Lodewijk XII (1462-1498-†1515).

Bij diens dood verlengt de nieuwe vorst Frans I (1494-1515-†1547) de fiscale voorrechten van de stad, ter herinnering aan zijn jeugd die hij doorbracht in Amboise, en laat de vleugel die loodrecht op de Loire staat verhogen. De vensters met pilasters getuigen van de Italiaanse invloed en contrasteren met de evenwijdig met de Loire geplaatste dakvensters van de woonvertrekken van Karel VIII, met slanke pinakels die in flamboyant gotische stijl zijn opgetrokken. Hendrik II laat aan de oostzijde andere woonvertrekken bouwen, evenwijdig met de renaissancevleugel van het Logis royal. Zo krijgen we een goed beeld van de omvang van de gebouwen, waarin zich wel 220 vertrekken bevonden.

Tragisch balspel in de gracht van het kasteel

Philippe de Commynes, beroemd kroniekschrijver, vertelt het volgende trieste verhaal: op 7 april 1498 gaat koning Karel VIII met de koningin, Anna van Bretagne, naar de galerij Haquelebac die uitzicht biedt op de gracht en het Logis des Sept Vertus aan de noordzijde verbindt met het Logis du Roi aan de zuidzijde (deze gracht is in de 17e eeuw gedempt en in de 19e eeuw weer gedeeltelijk uitgegraven) om naar het kaatsspel te gaan kijken. Hij stoot met zijn hoofd tegen een deurleat en sterft enkele uren later, 28 jaar oud, zonder mannelijke erfgenaam.

LOGIS GOTHIQUE - BEGANE GROND Wachterszaal, promenoir, pilaarzaal

1. Wachterszaal

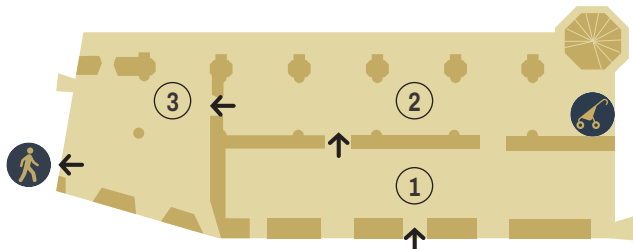
Ontdek aan de rechterkant de opeenvolgende bouwfasen van het kasteel door de eeuwen heen, dankzij de interactieve terminals. De videoprojecties onthullen de voorwaarden voor de uitvoering van de grote bouwplaats van Karel VIII en alle architecturale en decoratieve rijkdom van de Logis des Sept Vertues, die nu verdwenen is. Aan uw linkerhand begint de tourroute met een opeenvolging van kamers die zijn toegewezen aan wachtdiensten die de toegang tot de nobele verdiepingen controleren.

2. Promenoir

Vanaf deze wandelgang van de wachters kon de scheepvaart op de Loire geobserveerd worden en waargenomen worden of iemand de rivier overstak.

3. Pilaarzaal

Het huispersoneel en de wachters konden zich verplaatsen via deze zuilenzaal tussen de voormalige galerij van de donjon boven de gracht en het Logis royal. Een trap verschaftte toegang tot de pronkkamer van koning Karel VIII, die tegenwoordig de Salle des Tambourineurs wordt genoemd.

Vervolg van het bezoek achter in het vertrek, via de trap

Zet wandelwagens bij het hek rechts van de wandelgang. U kunt ze hier na het bezoek weer ophalen.

Loop terug naar de ingang van het@ Logis. Toegang 1e verdieping via achterzijde Logis, aan de kant van de tuinen (zie plattegrond omslag). In de Galerie d'Aumale kunt u via een opgang de 1e verdieping bereiken.

LOGIS GOTHIQUE - EERSTE VERDIEPING Zaal van de tamboerijnen

Koning Lodewijk Tijdens een daarvan stichtte hij de Orde van Saint-Michel, waarvan de levensduur van meer dan 360 jaar die van het huidige Franse Legioen van Eer ruimschoots overtreft. Hij besloot ook de eerste zijdefabrieken op te richten (14 maart 1470), die de Loirevallei zo rijk hebben gemaakt.

Deze 'zaal van de trommelslagers' was vroeger een 'pronkkamer' van koning Karel VIII. Het hof werd vaak verplaatst en het meubilair ging dan gewoon mee. De trommelslager (muzikant) in de naam is een verwijzing naar de vele feesten en bals die op het kasteel werden gegeven. De zaal kreeg deze naam naar aanleiding van een verblijf op Amboise van koning Lodewijk XIV (1661).

De aansluiting van Bretagne bij het koninkrijk Frankrijk (1532)

Door het huwelijk van de Franse koning Karel VIII met Anna van Bretagne (1491), de enige nakomlinge van de hertog van Bretagne Frans II, sluit het hertogdom in eerste instantie een personele unie met het koninkrijk. Aangezien het koninklijk paar ten tijde van de dood van Karel VIII (1498) geen levende nakomeling heeft, dwingt het huwelijkscontract Anna van Bretagne (†1514) ertoe te huwen met de nieuwe koning van Frankrijk, Lodewijk XII (1462-†1498, †1515), zijn neef. Frans I (1494-†1515-†1547), de opvolger van Lodewijk XII, wordt vruchtgebruiker van het hertogdom via zijn vrouw Claude de France (†1524), de dochter van Lodewijk XII en Anna van Bretagne, en later via zijn zonen Frans en Hendrik. In 1532, het jaar waarin de 'kroonprins-hertog' Frans meerderjarig wordt, gaan de Staten van het hertogdom akkoord met een unie met het Franse koninkrijk.

Anna van Bretagne

LOGIS GOTHIQUE - EERSTE VERDIEPING
Grote zaal

RENAISSANCEVERTREKKEN - EERSTE VERDIEPING
Grote kamer

Tijdens de renaissance breidt de Franse koning zijn macht over het koninkrijk geleidelijk aan uit, met name door zich te verzekeren van de trouw van gouverneurs, officieren en kerkelijke hoogwaardigheidsbekleders. Tevens eist hij dat de heren een aantal maanden aan zijn zijde verblijven, in gezelschap van hun echtgenotes. Zo doen de vrouwen hun intrede aan het koninklijk hof. Plechtige gelegenheden en feesten gaan vanaf dat moment deel uitmaken van het broodnodige vermaak aan het hof. Deze grote zaal is een van de eerste met zodanige afmetingen, dat dit soort festiviteiten er kunnen plaatsvinden.

Frans I. (1494- 1515-†1547), groot kunstbeschermers van de Franse renaissance

Lodewijk XII kiest Amboise om er zijn neef en vermoedelijke opvolger Frans van Angoulême te ontvangen. Deze komt op 4-jarige leeftijd naar Amboise samen met zijn moeder Louise van Savoye en zijn zuster Margaretha. Hij brengt zijn jeugd door op het kasteel waarna hij in 1515 de troon bestijgt. Zijn fascinatie voor de renaissance maakt hem tot een groot mecenas. Met name steunt hij Franse schrijvers als Budé, Marot, Du Bellay, Ronsard en Rabelais en hij omringt zich met Italiaanse kunstenaars als Andrea del Sarto, Leonardo da Vinci en Benvenuto Cellini. Hij voegt een verdieping toe aan de renaissancevleugel van het Logis royal van Amboise en laat de dakvensters decoreren in Italiaanse stijl.

De ‘affaire des placards’... en de samenzwering van Amboise, verboden van de godsdienstoorlogen

Met het Concordaat van Bologna (1516) legt Frans I zijn macht op aan de Kerk. Ook al is hij voorstander van hervorming van de Kerk, toch houdt hij zich buiten de theologische controverses. Dan wordt er echter in ‘placards’, pamfletten, geageerd tegen het “verschrikkelijke en onverdraaglijke wangebruik van de pauselijke mis”, die in de nacht van 17 op 18 oktober 1534 in de grote steden van het koninkrijk worden aangeplakt, en ook op de slaapkamerdeur van de koning in Amboise. Deze provocatie maakt een einde aan de plannen voor gematigde hervormingen van de koning. Zo'n 200-300 personen worden aangehouden. Enige tientallen verdachten van ketterij worden levend verbrand. In 1560 is de nieuwe koning Frans II, de oudste zoon van Hendrik II en Catharina de Medici, 16 jaar oud. Een jaar eerder is hij getrouwd met Maria Stuart, koningin van Schotland. De regering is in handen van haar ooms, de hertogen De Guise, voorstanders van onderdrukking van het protestantisme. Een groep protestanten tracht op 27 en 29 maart 1560 Frans II te onttrekken aan de invloed van deze hertogen door hem uit Amboise te ontvoeren. De samenzweerders worden aangehouden en berecht waarna ze in het openbaar worden terechtgesteld. Sommigen worden zelfs ‘als voorbeeld’ opgehangen aan het balkon van het kasteel. De gewapende conflicten tussen de groten van het rijk bereiken hun hoogtepunt tijdens de bloedige Bartholomeusnacht van 24 augustus 1572.

Oorspronkelijk was deze grote slaapkamer een pronkkamer waar de koning mensen uit zijn naaste omgeving ontving. Nu vindt u er een collectie meubels en voorwerpen die met de tafelgewoonten van de koning samenhangen. De middeleeuwse schragentafels worden ingeruild voor de ‘Italiaanse’ tafels. Deze zijn rijk versierd en voorzien van verlengstukken. Langzaam ontwikkelen de eetgewoonten zich en wordt voorzichtig gebruikgemaakt van een vork met twee tanden (tot Hendrik III wordt voornamelijk met mes en lepel gegeten).

Frans I.

Grote renaissance kist van notenhout

Faience met renaissance decoraties
19e eeuw

Introductie van het perspectief in de renaissance

Voor wat betreft het meubilair kenmerkt de gotische stijl van het einde van de 15e eeuw zich door toepassing van motieven in de vorm van gevouwen servetten en gebruik van spitsbogen. Tijdens de renaissance wordt het antieke perspectief – ook wel trompe-l'oeil genoemd – herontdekt. Dit verleent een grote dieptewerking aan de decoratie van meubels en gobelins.

RENAISSANCEVERTREKKEN - EERSTE VERDIEPING Koningsslaapkamer

Dit vertrek was de slaapkamer van koning Frans I (1494-1515-†1547) en van zijn zoon Hendrik II (1519-1547-†1559). In deze kamer verbleef zijn echtgenote, Catharina de Medici (1519-1589), die na de tragische dood van Hendrik II tijdens de opeenvolgende regeerperiodes van haar zonen een actieve rol speelde in de rijksaangelegenheden. De decoratie van de kamer illustreert perfect de introductie van het perspectief in de decoratieve kunsten van de 16e eeuw.

Leonardo da Vinci, beschermer van de kunsten

Leonardo da Vinci maakt vanwege zijn brede kennis en talenten indruk op het Franse Hof. Zijn aura draagt absoluut bij aan de roem van koning Frans I, 'beschermers van de kunsten en letteren'. Zo schaft de Franse soeverein in juni 1518 enkele van de beroemdste portretten van de meester aan, waarvan er één – het beroemde 'Sint-Anna' – zelfs in een van zijn kapellen hangt. Het succes van Leonardo da Vinci wordt in de 18e en 19e eeuw zelfs nog groter: de schilder François-Guillaume Ménageot (1744-1816) vervaardigt in 1781 het schilderij 'De dood van Leonardo da Vinci', waarop Frans I met hem staat afgebeeld terwijl Leonardo da Vinci zijn laatste adem uitblaast op het nabij het koninklijk kasteel gelegen Clos Lucé, dat als verblijf ter beschikking was gesteld aan de grote Toscaanse meester. Ook al heeft deze scène nooit plaatsgevonden omdat de koning op dat moment werd opgehouden in Saint-Germain-en-Laye, worden hiermee desalniettemin de bijzondere betrekkingen tussen de mecenas-koning en het Florentijns genie toegejuicht. Het kunstwerk wordt trouwens nog hetzelfde jaar door soeverein Lodewijk XVI gekocht om te gebruiken voor de verwezenlijking van een wandtapijt dat bestemd is voor een van de galerijen van Versailles. Overigens werd deze zelfde scène in 1818 op briljante wijze opnieuw gebruikt door de schilder Jean-Auguste-Dominique Ingres (1780-1867). De schilder Ménageot is wat dit betreft een van de voorlopers van de Troubadour-stijl die de hele 19e eeuw lang populair was. In de herenhuizen verschenen vele op deze scène geïnspireerde gravures, die bijdroegen aan de populariteit van de koning en de kunstenaar als twee opmerkelijke personages uit de renaissance.

Catharina de Medici

Hendrik II

Schilderij 'De dood van Leonardo da Vinci', geschilderd door François-Guillaume Ménageot in 1781, depot van de gemeente Amboise, gemeentelijk museum

RENAISSANCEVERTREKKEN - EERSTE VERDIEPING Kledingkast

In dit in de 19e eeuw opnieuw ingerichte vertrek lag de kleding van de koning en de koningin, vlakbij de slaapkamer.

Het chaotische lot van het kasteel

Er verblijven minder monarchen in Amboise vanaf de regeringsperiode van Hendrik III (1551-1574-†1589). Onder Hendrik IV vervuilt het hof het Loire-dal definitief voor het Ile-de-France.

Portrettengalerij van vorsten die Amboise hebben bezocht in de 17e en 18e eeuw

(buiten collecties)

Hendrik IV

Lodewijk XIII

Lodewijk XIV

Filips V van Spanje

Wegens gebrek aan onderhoud is het kasteel nog maar een schim van wat het vroeger was. De cachotten en torens worden dan nog wel gebruikt voor staatsvijanden (zoals bijvoorbeeld Nicolas Fouquet in 1661) en krijgsgevangenen in de 17e en 18e eeuw. In 1631 gelast minister Richelieu de sloop van de vestingwerken van het kasteel, evenals het dempen van de grachten om te voorkomen dat de vestingen van het koninkrijk tegen koning Lodewijk XIII worden gebruikt. Het kasteel van Amboise blijft in de 17e eeuw echter bezocht worden door de successievelijke vorsten: Hendrik IV (1553-1589-†1610) in 1598 en 1602, regelmatig door Lodewijk XIII (1601-1610-†1643) en Lodewijk XIV (1638-1643-†1715) in 1650 en 1660.

TRAP NIET TOEGANKELIJK

Met de Histopad® kunt u het bezoek aan de tweede verdieping virtueel in de Grande Salle voortzetten (zo nodig kunt u hierom vragen bij de suppoosten). De suppoosten zullen vervolgens zorgen voor toegang tot de opgang naar de Galerie d'Aumale (nr. 15, eveneens het eindpunt van de route van de valide bezoekers).

DE SALONS VAN DE 19E EEUW - TWEEDE VERDIEPING Kantoor Orléans-Penthièvre

In 1763 verkrijgt de hertog van Choiseul (1719-1785) Amboise van de koning en hij verheft het tot hertogdom met pairswaardigheid. Hij verlaat het kasteel echter al spoedig voor het Château de Chanteloup er vlakbij (dat niet meer bestaat). Bij zijn dood wordt het kasteel overgenomen (1786) door de hertog van Penthièvre (1725-1793), neef van koning Lodewijk XVI en gewettigde kleinzoon van koning Lodewijk XIV. De hertog laat in 1789 het Logis royal aanleggen en nieuwe tuinen in Engelse stijl waarvan de kronkelende lanen bewaard zijn gebleven.

Op de westelijke toren, de Garçonnet-toren genoemd, wordt een achthoekige pagode opgetrokken in Chinese stijl, die zeer in trek is in de 18e eeuw. Na de confiscatie van het kasteel ten tijde van de Revolutie ontstaat er brand; door Pierre-Roger Ducos, consul tijdens het Empire, wordt in verschillende etappes de sloop ervan georganiseerd. Tijdens de Restauratie komt het kasteel in het bezit van de enige erfgename van de hertog van Penthièvre, LouiseMarie-Adélaïde de Bourbon (1753-1821), hertogin van Orléans, weduwe van Louis-Philippe Joseph, hertog van Orléans (1747-1793), ook wel 'Égalité' genoemd.

In deze werkkamer is een reeks portretten te zien uit het einde van de 18e eeuw van de grootvader van moeders kant en de ouders van de latere koning der Fransen Lodewijk Filips I.

Hertog van Choiseul

Hertog van Penthièvre

Genealogie van de
Bourbons-Orléans

DE SALONS VAN DE 19E EEUW - TWEEDE VERDIEPING Orléans salon

Lodewijk-Filips, hertog van Orléans, krijgt het kasteel in 1821 van zijn moeder LouiseMarie-Adélaïde de Bourbon-Penthièvre. De latere koning der Fransen (1773-1830-†1850) koopt 46 huizen die rond het kasteel staan om ze vervolgens te laten slopen en zo de vestingmuren vrij te maken. voerde de eerste restauratie uit van de Sint-Hubertuskapel, transformeerde het oude huis van de zeven deugden, verwoest door een brand, tot een dakterras en voegde een panoramische lounge toe aan de top van de Minimes-toren.

Lodewijk-Filips, koning der Fransen

Lodewijk-Filips is aanvoerder van de jongste tak van het geslacht Bourbon en een nazaat van Philippe d'Orléans, broer van koning Lodewijk XIV. Na de eerste revolutionaire idealen te hebben omarmd, vestigt hij zich in verschillende Europese landen en in de Verenigde Staten van Amerika. In juli 1830 doet koning Karel X afstand van de troon onder druk van een driedaagse opstand, de 'Trois Glorieuses'. De vooruitstrevende ideeën en de grote populariteit zorgen ervoor dat Lodewijk-Filips op de troon komt. Zo begint een bewind van achttien jaar (1830-1848) dat beter bekend staat onder de naam 'Julimonarchie'. Hij zweert trouw aan de herziene Grondwet en wordt Lodewijk Filips I, koning der Fransen. De economische bloeiperiode aan het begin van zijn bewind maakt plaats voor een zware sociaal-economische crisis. Zijn weigering om het kiesrecht te hervormen levert ontevredenheid op die leidt tot de 'Campagne des Banquets'. Het verbieden van zo'n 'banquet' in Parijs loopt uit in een oproer, wat de koning ertoe brengt op 24 februari 1848 af te treden. In 1850 sterft hij in ballingschap in Engeland.

DE SALONS VAN DE 19E EEUW - TWEEDE VERDIEPING Abd-el-Kader-zaal

Abd-el-Kader en het begin van de verovering van Algerije

In het voorjaar van 1827 veroorzaakte een diplomatiek incident tussen de dey van Algiers en de Franse consul sterke spanningen tussen het regentschap en Frankrijk en leidde in juni 1830 tot de landing van troepen van de Franse vloot aan de rand van Algiers. In alle havengebieden zijn Franse garnizoenen gevestigd. De dey van Algiers en de bey van Oran, vertegenwoordigers van de Ottomaanse sultan, volgden het pad van ballingschap. In de provincie Oran speelde de vader van Abd-el-Kader een leidende rol in het verzet tegen de verovering. In zijn kielzog beleefde Abd-el-Kader begin 1832 zijn vuurdoop. Vervolgens werd hij op 24-jarige leeftijd aan het hoofd van een confederatie van stammen geplaatst en nam hij de titel van "emir" ("commandant") aan.

De prinsen van Orleans in campagne

De deelname van de vijf zonen van koning Lodewijk-Philippe aan de Algerijnse campagnes diende het prestige van de koninklijke familie. De hertog van Nemours nam deel aan de verovering van Constantijn op 13 september 1837. De kroonprins, de hertog van Orléans, stak in de herfst van 1839 de parade van de IJzeren Poorten (Bibans) over. In aanwezigheid van de jonge hertog van Aumale veroverden Franse troepen Smala, de mobiele hoofdstad van emir Abd-el-Kader, op 16 mei 1843. Deze genialiteit leverde de hertog van Aumale de benoeming op, ondanks zijn jonge leeftijd (25 jaar), tot gouverneur van Algerije in september 1847. De prins van Joinville, benoemd tot schout bij nacht, voerde het bevel over het zeebombardement op Tanger en Mogador in 1844. De hertog van Montpensier onderscheidde zich in de slag bij Biskra (1844) en vervolgens in de veldslagen tegen de Kabylen (1855).

De gevangenschap in Amboise van emir Abd-el-Kader (1848-1852)

Après 15 années de rudes combats contre les armées françaises, Abd-el-Kader se résout à déposer les armes et à quitter pour toujours l'Algérie à condition de pouvoir se retirer en terre d'Islam. Cette condition est acceptée par le duc d'Aumale, alors gouverneur général de l'Algérie, et le 24 décembre 1847 Abd-el-Kader s'embarque avec sa famille et ses proches. Na vijftien jaar hard vechten tegen de Franse legers besloot Abd-el-Kader de wapens neer te leggen en Algerije voor altijd te verlaten, op voorwaarde dat hij zich kon terugtrekken in het land van de islam. Deze voorwaarde werd aanvaard door de hertog van Aumale, de toenmalige gouverneur-generaal van Algerije, en op 24 december 1847 ging Abd-el-Kader met zijn gezin en dierbaren aan boord. De belofte aan de emir werd in Parijs echter niet onderschreven door de regering en Abd-el-Kader hoorde tijdens de tussenstop van zijn boot in Toulon dat hij als een gevangene werd beschouwd. Ondanks de revolutie van 24 februari 1848 veranderde zijn lot niet: de emir en zijn gevolg werden gevangengenomen naar het kasteel van Pau en vervolgens naar het kasteel van Amboise, waar ze op 8 november 1848 aankwamen. Ze bleven daar vier jaar. Gedurende deze jaren leidde de gevangenschap van de emir tot talloze protesten in Frankrijk en daarbuiten, en de stroming van de publieke opinie ten gunste van de vrijlating van Abd-el-Kader bleef zich versterken. Prins Louis Napoléon Bonaparte, de toenmalige president van de republiek, kwam op 16 oktober 1852 naar Amboise om de emir op de hoogte te stellen van zijn onmiddellijke vrijlating. De emir ging vervolgens naar Parijs, waar hij talloze tekenen van sympathie en respect ontving. Vervolgens verliet hij Frankrijk om zich te vestigen zoals hij had gepland in het Ottomaanse Rijk, niet ver van Damascus. In juli 1860 bood Abd-el-Kader op heldhaftige wijze bescherming aan duizenden christenen die bij de poorten van Damascus met de dood werden bedreigd. Zijn genereuze gebaar werd over de hele wereld geprezen en keizer Napoleon III verhief de emir tot de waardigheid van Grootkruis in het Legioen van Eer. De emir keerde op 29 augustus 1865 voor de laatste keer terug naar Amboise en hij werd gevierd door alle inwoners van Ambois.

Torens van de Minimes

Het dak van deze 'Toren van de Minderbroeders' verheft zich veertig meter boven de Loire. In de panoramasalon die in 1843 op deze plaats werd aangelegd (en niet meer bestaat) verbleef prins-president Lodewijk Napoleon Bonaparte (1808-1873) die hier de vrijlating van emir Abd el-Kader op 16 oktober 1852 kwam ondertekenen. Het bovenste gedeelte van deze toren werd aan het einde van de 19e eeuw volledig gewijzigd door architect Ruprich-Robert.

Via een trap kunt u afdalen tot aan de opgang van de ruitertoren opgetrokken tijdens het bewind van Karel VIII.

Onder aan de trap kunt u eventueel de aan het begin van het bezoek bij het hek achtergelaten wandelwagens weer ophalen.

Op de opgang voor de paarden

De keizer aan de vlammen ontsnapt

Via deze ingenieuze, spiraalvormige opgang konden paarden van de koning of de keizer vanuit de stad de terrassen van het kasteel bereiken. Keizer Karel de Vijfde maakte in december 1539 zijn entree via de andere ruitertoren, de Tour Heurtault, op uitnodiging van koning Frans I. Zijn verblijf is getekend door een incident: een fakkel veroorzaakt brand in de wandbekleding op het moment dat het keizerlijk konvooi via de Tour Heurtault binnenkomt. De keizer die ongedeerd blijft, vervolgt zijn reis de volgende dag naar Vlaanderen

Boven aan de opgang voor de paarden bevindt zich de Galerie d'Aumale.

Galerie van Aumale

Deze galerij draagt de naam van de 5e zoon van koning Lodewijk-Filips, de hertog van Aumale (1822-1897), eigenaar van het kasteel vanaf 1895. Deze militair en politicus is ook een groot kunstliefhebber die aan de basis staat van de belangrijkste Franse privécollectie van antiquarische kunstboeken. Deze collectie bevindt zich nu in het kasteel van Chantilly, onder beheer van het Institut de France. In de renaissanceperiode vormde deze galerij de verbinding tussen het Logis royal (rechts) en de vertrekken van Hendrik II en zijn kinderen in eenzelfde gebouw (links) dat niet meer bestaat en uitzicht bood op de tuinen.

De tuinen

De tuinen

In de geschiedenis van de tuinarchitectuur is de hangende tuin van Amboise – bijna aan het einde van de 15e eeuw ontworpen – een ontwikkeling van betekenis. Bij zijn terugkeer na de kortstondige verovering van het koninkrijk Napels is Karel VIII nog altijd onder de indruk van wat hij daar gezien heeft; hij voegt daarom aan het omvangrijke aanlegproject van het kasteel een tuingedeelte toe. Hij vertrouwt de aanleg van deze tuin toe aan een Napolitaanse geestelijke, Dom Pacello da Mercogliano. Deze ontwerpt in de directe nabijheid van de nieuwe woonvertrekken een siertuin, een rustgevende plek waar alle vijf de zintuigen worden geprikkeld. De bezoekroute is zodanig uitgezet dat uw aandacht vanzelf gevestigd wordt op de botanische diversiteit en de aanwezigheid van de vele soorten vogels. (plattegrond op de achterkant van de bijsluiter)

Terrassen van Napels

Op dit terras van Napels, links van de uitgang van de Tour des Minimes, stonden enkele jaren geleden nog over de gehele lengte lindebomen, waardoor het in niets meer leek op de eerste tuin van het kasteel, zoals die in 1496 volgens de wensen van Karel VIII bij diens terugkeer uit Italië was aangelegd. In de door Dom Pacello bedachte tuin is in beginsel de Franse renaissancetuin aanwezig, met uitzicht over het landschap en zichtbaar vanuit de vertrekken van het Logis.

Het met haagbeuken beplante BOVENTERRAS strekt zich uit langs de middeleeuwse vestingmuur ten noordoosten van het domein. Dit gedeelte was opgehoogd voor verdedigingsdoeleinden maar is een uitzichttoren geworden met onderaan een zaaltje dat is opgesierd met een sculptuur van het symbolische dier van koning Lodewijk XII: het stekelvarken. De uitzichttoren is zodanig gelegen dat de grote grachten en de buitenoevers daarvan voorbij de oostelijke vestingmuur zichtbaar zijn.

Landschapstuinen

Met uw rug naar de rivier ziet u, in zuidelijke richting, lanen het oude romantische park doorkruisen. In de afgelopen jaren zijn er opnieuw steeneiken, buxus, cipressen, sterjasmijn, druiven, grasgewassen, winterharde geraniums en kardoen geplant...

De middelste laan van het park is het voornaamste tuinpad waar de andere lanen op uitkomen. Dit verharde pad leidt naar de woonvertrekken via de historische ingang: een opengewerkte houten poort. Precies vanaf deze plek van het park heeft u een opmerkelijk uitzicht, waarbij u in de verte zicht heeft op het landschap dat hier en daar wordt opgeluisterd met verschillende bij het kasteel horende elementen (kapel, vijver, daken van de torens, enz.).

Op het zuidoostelijke terras met uitzicht op de Libanese cedar ligt de Jardin d'Orient, in 2005 ontworpen door beeldend kunstenaar Rachid Koraïchi ter gedachtenis aan de gezellen van Emir Abd el-Kader die omkwamen in Amboise. De geometrische opstelling van de zuiltjes wordt onderbroken door een groene lijn in de richting van Mekka.

In de heilzame schaduw van de imposante Libanese cedar, geplant in de tijd van koning Lodewijk Filips, levert een vijver een belangrijke bijdrage aan de bekoring van de tuin: het is een koele plek. Het is onmogelijk zich deze tuin in te denken zonder dit water, dat zowel een vitaal als esthetisch element is.

Tegenover de tweede ruitertoren, de Tour Heurtault, bloeien rijen lavendel aan beide zijden van het pad in de richting van het Logis. Aan de rechterkant, richting de kapel, markeert de tuin van de zeven deugden, bestaande uit 3 patio's omzoomd door moerbeibomen in pot, de locatie van het gelijknamige huis, dat nu verdwenen is. De moerbeiboom is een van de emblematische bomen van de plaats. In zijn brief, ondertekend in het Château d'Amboise op 14 maart 1470, gaf Lodewijk XI opdracht tot de installatie van zijdefabrieken in Tours. Zij maakten de Loire-vallei tot in de 19e eeuw rijk.

Borstbeeld van Leonardo da Vinci

In het laaggelegen deel van het park staat het borstbeeld van Leonardo da Vinci – gebeeldhouwd in marmer uit Carrara en toegeschreven aan Henri de Vauréal – op de plek waar de kapittelkerk Saint-Florentin stond (romaans gebouw uit de 11e eeuw), waar hij aanvankelijk overeenkomstig zijn wens werd begraven.

Het eerste graf van Leonardo da Vinci

Op 23 april 1519 dicteert Leonardo zijn testament aan notaris Guillaume Boureau, die noteert: 'De erflater wil worden begraven in de kerk Saint-Florentin in Amboise, en wil dat zijn lichaam daarnaartoe wordt gedragen door de kapelaans van deze kerk.' Als hij op 2 mei 1519 overlijdt, wordt hij daar begraven.

Deze kapittelkerk uit de 11e eeuw wordt tussen 1806 en 1810 afgebroken (het borstbeeld van Leonardo da Vinci geeft de plaats aan waar hij stond in het park van het kasteel). In 1863 worden er opgravingen gedaan onder leiding van Arsène Houssaye, inspecteur van de Franse musea, en daarbij wordt met name een skelet gevonden in de buurt van een grafsteen met daarop fragmenten van de naam van de kunstenaar en van de patroonheilige van de schilders, de heilige Lucas. Met de verzamelde gegevens, met name Italiaanse en Franse muntstukken uit het begin van het bewind van Frans I kan Arsène Houssaye deze resten identificeren als die van Leonardo da Vinci. Deze beenderen worden uiteindelijk in 1874 overgebracht naar de Chapelle Saint-Hubert.

Veiligheidsmaatregelen

Videobewaking

Minderjarigen vallen onder de verantwoordelijkheid van de volwassen begeleiders

Rond de vestingmuren: geen drukte maken; beklimmen verboden; voorwerpen naar beneden gooien is gevaarlijk voor omwonenden.

Evacuatie bij brand: geluids- en lichtsignaal; hulp van het personeel

Uitgang 1: overdag via de vroegere stallen (winkeltje) en de Tour Heurtault

Volg de natuurlijke helling van het terrein. Zo komt u bij de voornaamste opgang die naar de Orangerie leidt (waar zich toiletten bevinden). Volg dan de opgang tot aan de vroegere stallen (waar zich het uitleenpunt van de Histopad® en het winkeltje bevinden) die u helemaal kunt uitlopen. Vandaaruit bereikt u de tweede ruitertoren van het kasteel, de Tour Heurtault, waarbinnen zich prachtige 'groteske' decors uit het einde van de 15e eeuw bevinden. Volg de ruiteropgang om het stadscentrum te bereiken.

Uitgang 2: aan het einde van de dag, na sluiting van de vroegere stallen (winkeltje)

Galerie des blasons

Volg de natuurlijke helling van het terrein. Zo komt u bij de voornaamste opgang die naar de Orangerie leidt (waar zich toiletten bevinden). Volg dan de opgang die rechtstreeks uitkomt bij de Galerie des Blasons waar u bent binnengekomen.

Uitgang 3 (voor personen met een beperkte mobiliteit)

Via de privéingang waar u bent binnengekomen als u met de

02 47 57 00 98

Deur van het stekelvarken

Torens van de Minimes

Galerie van Aumale

Terrassen van Napels

BEZOEKERSUITGANG

landschapstuinen

Borstbeeld van Leonardo

Löwentor

Vormsnoel van buxus

Oosterse tuin

Libanese ceder

Toren van Heurtault

INGANG VAN HET LOGIS

Renaissancevleugel
(woonvertrekken van Lodewijk-Filips)

Start rondleidingen

Kapel van Saint-Hubert

INGANG

Opgang

UITGANG

"sept Vertus" tuin

Oranjerie

Histopad

Vroegere stallen

UITGANG

Rustige wandeling

WWW.CHATEAU-AMBOISE.COM
TELEFON +33 2 47 57 00 98
CONTACT@CHATEAU-AMBOISE.COM